

2017-06-22

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Effektiv styrning av nationella digitala tjänster SOU 2017:23

Jordbruksverket har fått möjlighet att yttra sig över delbetänkandet Effektiv styrning av nationella digitala tjänster.

Jordbruksverket är i huvudsak positiv till utredningens förslag. Sverige behöver en övergripande plan för att stärka digitaliseringen inom den offentliga sektorn som omfattar både en tydligare målbild och klargörande av det offentliga åtagandet i en nationell digital infrastruktur samt klargöranden av myndigheters ansvar och samverkan mellan myndigheter, landsting och kommuner. En effektivare styrning krävs om Sverige som nation ska kunna hävda sig när det gäller digital förvaltning. De åtgärder som föreslås i delbetänkandet är i rätt riktning men inte tillräckliga. Bland annat krävs mer struktur och samordning. Vad som ska omfattas av den nationella digitala infrastrukturen behöver tydliggöras och därutöver krävs en gemensam utvecklingsplan med finansiering som myndigheterna och andra aktörer sedan kan realisera. Vi behöver också arbetsformer som säkerställer kontinuitet och vidareutveckling av planen.

Jordbruksverket delar utredningens bedömning att de mål som riksdag och regering beslutat om (en enklare vardag för medborgare, en öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten) inte ger myndigheterna tillräckligt stöd i sina prioriteringar. Jordbruksverket anser att de mål som läggs fast ska vara inriktade på vilka effekter vi vill uppnå hos medborgare och företag. Digitalisering är inget mål i sig utan ett verktyg för att utveckla verksamheter. Digitaliseringen är en pågående process och det är svårt att säga när den digitala förvaltningen ska vara genomförd.

Ett samlat myndighetsansvar

Jordbruksverket håller med om att vi behöver ett tydligare samlat myndighetsansvar. Att, som idag, förlita sig till separata myndighetsuppdrag samt samverkan via eSam är inte tillräckligt långsiktigt hållbart. Det myndighetsansvar som nu föreslås riskerar dock att bli alltför ensidigt inriktat på förvaltning istället för utveckling och innovation.

Vi ser gärna att det i myndighetens uppdrag tydligt ingår att främja framväxten av en nationell digital infrastruktur i ständig utveckling. Analys och uppföljning är bra men omvärldsbevakning, samverkan och dialog med såväl privata som offentliga aktörer är

viktiga komponenter i ett främjandearbete. Den myndighet som får ett samlat ansvar behöver rätt kompetens och arbetsformer för att ta tillvara kunskap om innovationer och nya tekniska möjligheter.

Det nya myndighetsuppdraget får inte göra att andra myndigheter avvaktar med egna initiativ i väntan på stöd och riktlinjer och att vi därmed tappar fart i digitaliseringsarbetet. Kundinsikt måste byggas inom respektive verksamhet. Samverkan med andra aktörer måste fortsatt initieras och drivas från olika myndigheter utifrån de kundbehov vi ser. Vi behöver fortsatt dela med oss av erfarenheter och tillsammans verka för en enklare vardag för medborgare och företag. I detta sammanhang anser Jordbruksverket att det frivilliga e-samverkansprogrammet är värdefullt och bör även framgent ses som ett fristående komplement till det nya föreslagna myndighetsansvaret.

I det samlade myndighetsansvaret ingår också att ge stöd åt myndigheter och kommuners digitala utveckling. Ett sådant ansvar bygger på att det finns en stor förståelse för hur det är att operativt verka inom olika utvecklingsinsatser och att förutsättningarna varierar för olika myndigheter. Ska det i myndighetens uppdrag också ingå att utveckla och förvalta tjänsterna som sådana är dessutom förmågan att driva operativt utvecklingsarbete utifrån ett kundperspektiv väsentlig.

Utredningen föreslår att det nya samlade ansvaret ska i huvudsak finansieras med omfördelning av myndigheternas förvaltningsanslag med hjälp av en omfördelningsnyckel. Jordbruksverket anser att en sådan modell inte är tillräckligt transparent utan att det är bättre att förvaltningsanslag utformas i ordinarie budgetprocess.

Mina meddelanden

Jordbruksverket är i huvudsak positiv till de förslag som lagts inom området Mina meddelanden.

Jordbruksverket är ansluten till mina meddelanden och skickar i dagsläget en handfull meddelandetyper via tjänsten. Mina meddelanden fyller en viktig funktion för oss på Jordbruksverket för att vi ska kunna skicka meddelanden elektroniskt på ett säkert sätt. Även om vi utvecklar nya e-tjänster så ser vi fortsatt ett behov av att göra elektroniska utskick till våra kunder för att bland annat expediera beslut. För att vi ska få ut den fulla effekten behöver fler vara anslutna. Då obligatorisk anslutning av medborgare och företag inte är en framkomlig väg är det rimligt att på olika sätt verka för att göra tjänsten mer attraktiv och öka utbudet av meddelandetyper som går via Mina meddelanden.

När det gäller Jordbruksverkets egen anslutning till mina meddelanden är det viktigt att poängtera att våra framtida kostnader främst ligger i att bygga om system och systemfunktionalitet så att fler utskick kan gå via vår meddelandeväxel som är uppkopplad mot mina meddelanden. Det krävs ett långsiktigt arbete för att ställa om

hela verksamheten att göra utskick via mina meddelanden. Utredningen föreslår bland annat ett valfrihetssystem där ersättning ska utgå till Brevlådeoperatörerna som fakturerar respektive avsändare. Om detta bedöms nödvändigt är det samtidigt viktigt att bibehålla incitamentet för myndigheter att styra om utskick till mina meddelanden och därigenom sänka sina utskickskostnader. Det är därför också viktigt att en eventuell avgift hamnar på rätt nivå.

Jordbruksverket har ett tätt samarbete med länsstyrelserna i administrationen av bland annat jordbrukarstöden. Lantbrukarna får olika beslut både från länsstyrelserna och från oss. Eftersom länsstyrelserna inte varit anslutna till mina meddelanden har inte meddelandetyper som motsvarar länsstyrelsens beslut i processen kunnat gå via tjänsten. Lantbrukare som är anslutna till mina meddelanden får därmed både beslut på papper (från länsstyrelsen) och via mina meddelanden (från Jordbruksverket) inom samma process. Ur ett kundperspektiv är det därför positivt med en tydligare styrning och ett krav på att myndigheterna ska vara anslutna till mina meddelanden.

I detta ärende har generaldirektören Leif Denneberg beslutat. Ingela Johansson har varit fördragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Anders Swahnberg, Anders Elfström, Ylva Purfürst och Vidar Bley deltagit.

Leif Denneberg

Ingela Johansson

